

AV TUVA BJØRKVOLD, FORFATTER, RESSURSLÆRER
FOR NYSGJERRIGPER OG HØGSKOLEKTOR I
NORSK VED HØGSKOLEN I OSLO OG AKERSHUS

Historien delt i tegneseriestriper

Undervisningsopplegg til artikkelen «Sagaen om Olav den hellige» i Nysgjerrigper nr. 2-15

Teksten «Sagaen om Olav den hellige» framstiller historien til Olav den hellige kronologisk fra han som 12-åring dro på vikingtokt, til hvordan folk valfartet til graven. Fortellinger som dette egner seg godt til å bli framstilt som tegneserie, der man trekker ut det viktigste i artikkelen.

Elevene skal gruppevis framstille historien totalt, i tre ulike faser: planlegging, tegning og deling. Begynn med å dele klassen inn i tre, kall gruppene A, B og C.

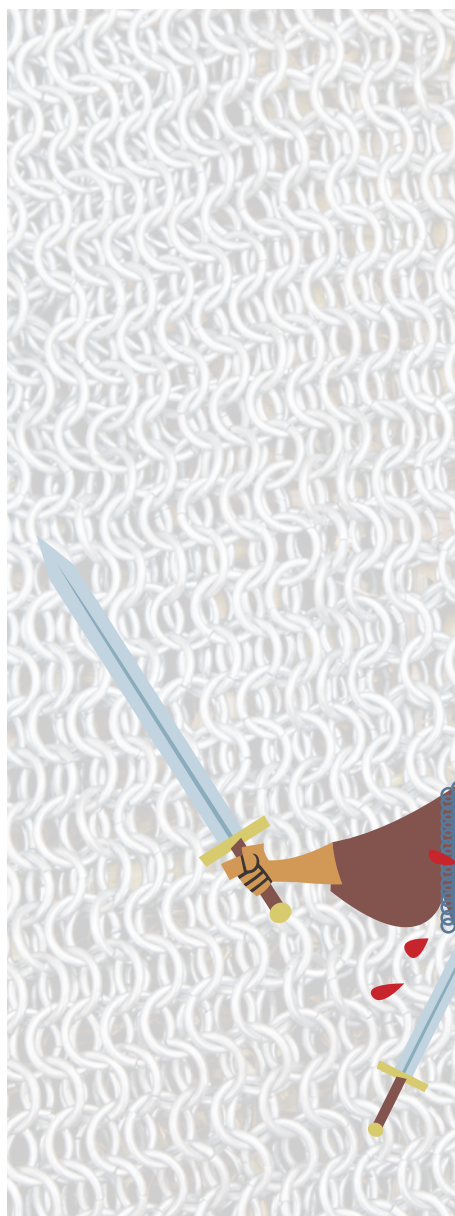
I første fase, planlegging, skal elevene i hver gruppe snakke sammen i ca. 10 minutter. De leser først den tildelte teksten. Deretter diskuterer de hva som bør inngå i en tegneseriestripe på tre ruter fra denne teksten.

- A-elevene skal jobbe med første del av teksten til og med «Døpt eller drept». Første rute viser at Olav drar på vikingtokt.
- B-elevene skal jobbe med teksten «Drevet vekk» og «Slaget på Stiklestad». De forbereder også en stripe med tre ruter. Første rute viser at Olav blir drevet ut av landet.
- C-elevene jobber med teksten «Olav den hellige». De planlegger en stripe med tre ruter, der første rute viser at Olav blir begravet.

Neste fase er at elevene individuelt tegner en stripe på tre ruter, fra sin del av teksten. Dette skal gå ganske kjapt, på ca. 10 minutter. Elevene skal også kunne fortelle til elever fra de andre gruppene hva som skjer i deres stripe.

I siste fase settes elevene sammen i grupper av læreren, der én fra hver av gruppene A, B og C er sammen. Hver elev skal presentere sin stripe for de andre. A begynner, viser stripen og forteller. B og C lytter. Deretter skal B fortelle, til slutt C.

På denne måten har elevene til sammen gjenskapt innholdet i artikkelen, selv om de bare har jobbet med en tredel hver. Dermed vil de være godt rustet til å lese artikkelen sammenhengende og ha knagger å henge innholdet på.

Om Nysgjerrigper og Lesekroken

Nysgjerrigper er Norges forskningsråds tilbud til alle elever og lærere på 1.–7. trinn. Vitenskapsmagasinet Nysgjerrigper, nettstedet nysgjerrigper.no, konkurransen Årets Nysgjerrigper og ulike lærertilbud er viktige deler av virksomheten. Les mer på nysgjerrigper.no

Med Lesekroken gir Nysgjerrigper tips til hvordan artiklene i bladet kan brukes til å øke elevens lesekompetanse i alle fag. Les mer på nysgjerrigper.no/lesekroken

Av Tuva Bjørkvold

Oppgaver til «Sagaen om Olav den hellige»

2. Tegneseriestriper ut fra teksten

Læreren deler inn klassen i A-, B- og C-grupper.

a) Planlegg en tegneseriestripe med tre ruter.

Gruppe A: Les s. 8, til og med avsnittet «Døpt eller drept». Første rute viser Olav på vikingtokt.

Gruppe B: Les «Drevet vekk» og «Slaget på Stiklestad». Første rute viser at Olav blir drevet vekk.

Gruppe C: Les «Olav den hellige». Første rute viser at Olav blir begravet.

b) Tegn stripen alene.

c) Vis og fortell stripen i ABC-grupper.

1. Hva betyr overskriften?

Snakk sammen i små grupper uten å åpne bladet.

Overskriften på teksten er «Sagaen om Olav den hellige».

- Hva er en saga, tror dere?
- Hva slags jobb tror dere Olav hadde?
- Hva betyr hellig?

3. Detektivlesing

- Omtrent når var vikingtiden?
- Hvor mange tror man deltok i slaget på Stiklestad?
- Hvorfor blir Olav Haraldsson kalt Olav den hellige?

TEMA VIKINGTIDEN

Sagaen om Olav den hellige

I år er det 1000 år siden Olav Haraldsson startet reisen rundt i Norge for å la seg velge til konge. Her er historien om Olav den hellige.

TEKST: TERJE STENLUND

Allerede som 12-åring dro Olav Haraldsson på vikingtokt. Han var med over hele Nord-Europa, og før han fylte 15 år, var han høvding for en hær av vikinger som herjet i Frankrike og England. Olav var middels høy og tettvokst, klet høvdingstun og huden lys. Ansiktet var bredt og øynene vakre og vennlige, men skumle å se til når han ble sint. Olav var mektig god til å kaste spyd og skyte med pil og bu.

Da han overtok tronen som Norges konge i 1066, hadde landet falt tilbake til de hedenske gudene etter at Olav Trygvasson hadde kristnet landet med makt.

Målet til Olav var å kristne hele landet igjen. Han bygde kirker og rev ned hedenske gudebilder. Olav greide å overtale mange til å bli kristne, men de som ikke lot seg omvende frivillig, måtte velge mellom å bli drept eller døpt. De som foretrakk å

sette seg opp mot ham, kunne få tungten skjært over eller øynene stukket ut. Noen ble levende begravet.

Drevet vekk

Tandene i Trondslag og på Orstlandet holdt lengst på de gamle gudene. Mange var redde for avlingen og buskdyrene sine dersom de sluttet å ofre til Odin og gudene hans. Farlene og storbondene var de som satte seg sterkest imot Olavs gjerning. I 1080 stod de så sterkt mot kongen at han ble drevet ut av landet og helt inn i Russland. Her ble kong Olav i to år før han samlet en liten hær og dro i retning Norge.

Slaget på Stiklestad

29. juli 1080 stod Olav Haraldsson klar til kamp på Stiklestad. Han hadde bare klart å samle 3000 mann. Motstanderne hadde fire ganger så mange krigere. Det ble et blodig slag.

Torstein Knaarremet lot han som klarste å få det første buget i kongen. Med øksa så traff han kongen i låret, like over det ene knoet. Huggen var så kraftig at kongen kastet svordet og ba til Gud om hjelp. I neste øyeblikk stod Tore Hund fram kongen med spydet bevert. Tore stakk spydet under brystet og opp i magen hans. Så kom enda et hugg, denne gangen i halsen. Kong Olav segnet om og døde. Slaget var tapt.

Olav den hellige

Liket av kong Olav ble begravet i sanden ved Nidreha i Trondheim. Etter kort tid forfalte folk at det skjedd andre ved graven. Etter tolv måneder og fem netter ble kongens levninger gravd opp. Det liktet ikke som i en vanlig grav; en vakker duft steg opp. Kinnene til kongen var røde som hos en levende mann, og man kunne tydelig se at hår og negler hadde vokst nesten som om han hadde vært i live hele tiden. Dette overbeviste biskopen, den nye kongen og hele folket om at kong Olav var hellig. Legemet ble bisatt i Klensvikkirken og lagt i et vakker skrin. Slik ble kongen til Olav den hellige, og etter hvert reiste folk fra hele Norden og Europa for å besøke graven hans. Selv om han tapte slaget på Stiklestad, la han for alvor grunnlaget for å samle Norge til ett rike da han forsøkte å innføre kristendommen.

Det er nesten 950 år siden vikingtiden tok slutt. Fortsett å undersøke historien om våre forfedre og holdt mange forskere i arbeid. De finner stadig ut nye ting som hjelper oss å forstå historien.

VIKINGTIDEN

Lesekroken kan lastes ned fra nysgjerrigper.no/lesekroken. Oppgavene er lagt til artikkelen «Sagaen om Olav den hellige». Artikkelen finner du på side 8–9 i Nysgjerrigper nr. 2-15 og ved å søke på «Sagaen om Olav den hellige» på nysgjerrigper.no